

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Kroniek procesrecht

Groenewegen, T.

Publication date

2015

Document Version

Final published version

Published in

Asiel & Migrantenrecht

License

Other

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Groenewegen, T. (2015). Kroniek procesrecht. *Asiel & Migrantenrecht*, 6(4), 179-183.
<https://migratieweb.stichtingmigratierecht.nl/tijdschrift/amr/2015/4>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Kroniek procesrecht

1. Rechtsgevolg en terugkeerbesluit
2. Terugkeerbesluit en artikel 72, derde lid, Vw
3. Beroep van rechtswege en concentratie van rechtsmiddelen
4. Tijdigheid beroep van rechtswege
5. Artikel 72, derde lid, Vw en concentratie van rechtsmiddelen
6. Procesbelang en inreisverbod

1. Rechtsgevolg en terugkeerbesluit

Het rechtsgevolg van een terugkeerbesluit is dat een vreemdeling verplicht is binnen een bepaalde termijn Nederland te verlaten. Nu kan het voorkomen dat in het kader van een later besluit, nogmaals op deze plicht gewezen wordt, bijvoorbeeld in het kader van een inreisverbod. De vraag kan zich dan voordoen of deze mededeling (betreffende de vertrekplicht) een op rechtsgevolg gericht besluit is. Daarvan zal in ieder geval sprake zijn als de vertrektermijn die vergund wordt gewijzigd wordt, door deze bijvoorbeeld van vier weken terug te brengen naar nul dagen.¹ Wordt een vreemdeling er echter op gewezen dat de rechtsplicht bestaat om Nederland te verlaten, terwijl dat al voortvloeit uit een eerder terugkeerbesluit, bijvoorbeeld omdat de daarbij opgelegde vertrektermijn reeds verstreken is, dan is er geen sprake van een rechtsgevolg. Dit was bijvoorbeeld het geval bij een uitspraak van 4 december 2012. De vreemdeling was bij besluit van 24 augustus 2012 de plicht opgelegd Nederland binnen vier weken te verlaten. Op 25 september 2012 is hem in het kader van een inreisverbod aangezegd de Europese Unie onmiddellijk te verlaten:

‘Met de in het besluit van 25 september 2012 vervatte mededeling dat de vreemdeling de Europese Unie onmiddellijk dient te verlaten is geen ander, verderstrekkend, rechtsgevolg ingetreden dan met het eerder genomen terugkeerbesluit van 27 augustus 2012 reeds het geval was, nu de staatssecretaris daarmee niet een eerder aan de vreemdeling gestelde vertrektermijn heeft verkort. Die mededeling kan derhalve niet worden aangemerkt als een terugkeerbesluit (...). Gelet hierop is de mededeling

dat de vreemdeling de Europese Unie onmiddellijk dient te verlaten geen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb waartegen ingevolge artikel 8:1, eerste lid, van de Awb beroep kon worden ingesteld. De Afdeling is derhalve kennelijk onbevoegd in zoverre van het beroep kennis te nemen.’²

Omdat de wijziging van een vertrektermijn rechtsgevolg meebrengt, kan deze termijn overigens alleen worden gewijzigd bij besluit, dat bovendien conform de Awb moet zijn bekendgemaakt.³ In de casus die ten grondslag ligt aan een uitspraak van 23 januari 2014, beoogde de minister een terugkeerbesluit te nemen, maar er was verzuimd om op het formulier de vertrektermijn aan te kruisen, zodat uit het besluit niet viel af te leiden binnen welke termijn Nederland verlaten moest worden. Om die reden is het besluit niet aan te merken als een terugkeerbesluit. Een terugkeerbesluit bevat namelijk ‘de administratieve vaststelling dat het verblijf van een derdelander in Nederland onrechtmatig is geworden en dat op hem daarom de verplichting rust Nederland te verlaten.’⁴ In dit geval ontbrak dus de termijn waarbinnen Nederland moest worden verlaten.

De staatssecretaris had gepoogd dit gebrek te herstellen bij proces-verbaal, maar een dergelijke wijziging kan slechts plaatsvinden bij besluit. Een proces-verbaal is niet voldoende, al was het alleen maar omdat nergens uit bleek dat dit proces-verbaal op rechtsgeldige wijze bekend was gemaakt.⁵ Gelet op artikel 3:40 Awb is immers bekendmaking vereist voor de inwerkingtreding van de rechtsgevolgen.

² ABRvS 28 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2217.

³ ABRvS 28 maart 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW0601; JV 2012/221.

⁴ ABRvS 21 maart 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP9281; JV 2011, 191.

⁵ ABRvS 23 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:221; JV 2014/95.

¹ ABRvS 25 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:523. Zie ook ABRvS 15 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW9111; JV 202/328.

In een terugkeerbesluit moet dus onder meer vastgesteld worden dat de vreemdeling geen rechtmatig verblijf heeft. Die vaststelling moet onvoorwaardelijk geschieden en mag derhalve niet afhankelijk zijn van nadere voorbehouden. Een besluit waarin vermeld wordt dat er niet langer rechtmatig verblijf is, 'tenzij een andere rechtsgrond voor rechtmatig verblijf van toepassing is', is geen terugkeerbesluit; de vereiste concrete vaststelling van onrechtmatig verblijf ontbreekt.⁶

Als blijkt dat een brief geen terugkeerbesluit inhield, kan dat ook gevolgen hebben voor een eventueel inreisverbod. Een inreisverbod kan namelijk alleen maar worden opgelegd, als ook een terugkeerbesluit is genomen, zo blijkt uit artikel 66a, eerste lid, aanhef en onder a, jo. artikel 62 en 62 Vw.⁷ Als bij een poging om een terugkeerbesluit te nemen verzuimd is om de vertrektermijn aan te geven, of als het onrechtmatig verblijf niet onvoorwaardelijk is vastgesteld, dan is een eventueel tegelijkertijd of daarna opgelegd inreisverbod daarmee eveneens onrechtmatig.

daar direct concreet uitvoering aan wordt gegeven, is niet aan te merken als een handeling voldoende gericht op rechtsgevolg.¹⁰ De rechtbank had zich daarom volgens de Afdeling terecht onbevoegd verklaard kennis te nemen van het beroep.

De rechtbank had echter wel, omdat de bestuursrechter in haar visie geen rechtsbescherming kan bieden, op grond van artikel 8:71 Awb doorverwezen naar de burgerlijke rechter. Artikel 8:71 bepaalt dat voor zover uitsluitend een vordering bij de burgerlijke rechter kan worden ingesteld, dit in de uitspraak wordt vermeld. De burgerlijke rechter is aan die beslissing van de bestuursrechter gebonden. De verwijzing naar de burgerlijke rechter is echter volgens de Afdeling onjuist, omdat de bestuursrechter wel degelijk rechtsbescherming kan bieden:

'Het voorgaande betekent evenwel niet dat het bepaalde in artikel 8:71 van de Awb van toepassing is. Bij een eventuele daadwerkelijke uitzetting naar China, die zich thans niet voordoet, kan de vreemdeling immers bij de vreemdelingenrechter aan de

De vaststelling in een terugkeerbesluit dat de vreemdeling geen rechtmatig verblijf heeft, mag niet afhankelijk zijn van nadere voorbehouden.

2. Terugkeerbesluit en artikel 72, derde lid, Vw

Zoals gezegd is een herhaald terugkeerbesluit waarin niets nieuws zit (behalve de mededeling dat men het land moet verlaten) geen besluit waartegen een rechtsmiddel openstaat. Dit geldt ook als een herhaalde mededeling gedaan wordt dat men geen rechtmatig verblijf heeft en de rechtsplicht heeft het land te verlaten, maar aan die mededeling een ander inhoudelijke oordeel ten grondslag wordt gelegd.

Een voorbeeld daarvan is een geval waarin een terugkeerbesluit werd opgelegd met de daaruit voortvloeiende vertrekplicht, maar waarbij ook werd medegedeeld dat terugkeer naar Somalië een reëel risico met zich meebracht van schending van artikel 3 EVRM. Er zou dus in ieder geval niet naar Somalië worden uitgezet. Iets meer dan een jaar later werd een brief verstuurd, waarin wederom werd gewezen op de vertrekplicht, maar dit keer met de toevoeging dat bij terugkeer niet langer een reëel risico bestond op schending van artikel 3 EVRM.

Deze brief is geen besluit in de zin van de Awb.⁸ De vertrekplicht bestond al, terwijl de termijn waarbinnen het land verlaten moest worden niet is gewijzigd. Bovendien brengt de enkele vaststelling dat er nu geen sprake meer is van een dreigende schending van artikel 3 EVRM evenmin zelfstandige rechtsgevolgen mee.

Een soortgelijke situatie deed zich voor in een uitspraak van 18 december 2014.⁹ Ook daar was een terugkeerbesluit genomen en ook daar werd in een latere brief, na wederom op de vertrekplicht gewezen te hebben, medegedeeld dat uitzetting naar het land van herkomst (China in dit geval), geen reëel risico meer meebracht op schending van artikel 3 EVRM. Dan is evenmin sprake van een handeling die op grond van artikel 72, derde lid, Awb met een besluit gelijkgesteld kan worden. Want, zoals de rechtbank in deze procedure had overwogen, de enkele wens tot verwijdering van de vreemdeling naar China, zonder dat

orde stellen dat artikel 3 van het EVRM zich tegen haar uitzetting verzet. Aldus biedt de Vw 2000 voor de vreemdeling afdoende rechtsbescherming.¹¹

Als een uitzetting daadwerkelijk is aangekondigd, dan is die uitzetting wel een rechtens relevante handeling waartegen op grond van artikel 72, derde lid, Vw een rechtsmiddel kan worden aangewend. Op dat moment kan de vraag aan de orde worden gesteld of uitzetting inderdaad geen risico's in verband met artikel 3 EVRM met zich mee brengt. Men hoeft er uiteraard niet bang voor te zijn dat de mededeling van de staatssecretaris, dat er geen risico meer bestaat van een schending van artikel 3 EVRM, formele rechtskracht heeft gekregen, om de eenvoudige reden dat alleen appellabele besluiten formele rechtskracht kunnen krijgen. Dat oordeel van de minister kan dus in een latere procedure worden aangevochten.

Wel stelt een nieuwe interpretatie die de Afdeling aan artikel 72, derde lid Vw gegeven heeft enige beperkingen aan wat in die procedure kan worden aangevoerd. Tegelijkertijd wordt het aantal gevallen waarin op grond van deze bepaling bezwaar of beroep kan worden ingesteld door deze interpretatie uitgebreid.¹² Oorspronkelijk was de lijn van de Afdeling dat de weg van artikel 72, derde lid, Vw, maar zeer beperkt toegankelijk moest zijn in geval van een uitzetting. Dit was gebaseerd op de gedachte dat de uitzetbaarheid een rechtsgevolg van rechtswege van de meeromvattende beschikking was. Als na een afwijzing van een aanvraag vergeefs beroep en hoger beroep is ingesteld tegen de weigering om een verblijfsvergunning te verlenen, dan is daar niet alleen de rechtmatigheid van de weigering van de verblijfsvergunning mee komen vast te staan, maar ook de rechtmatigheid van de van rechtswege ingetreden uitzetbaarheid. Slechts als door tijdsverloop een relevante wijziging van omstandigheden is opge-

6 ABRvS 26 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4341; *ABkort* 2014, 439.

7 Zie ook ABRvS 23 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:221; *JV* 2014/95.

8 ABRvS 21 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:208, *JV* 2014/96 m.nt. Spijkerboer.

9 ABRvS 18 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4680; *JV* 2015/43; *NJB* 2015/173.

10 Rechtbank Den Haag 21 februari 2014, ECLI:NL:RBDHA:2014:2734; *JV* 2014/166.

11 ABRvS 18 december 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4680; *JV* 2015/43; *NJB* 2015/173.

12 ABRvS 26 maart 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8704, *JV* 2013/184.

treden, is het maken van bezwaar tegen de uitzettingshandeling mogelijk. Is die wijziging er niet, dan zal het bezwaar tegen de uitzettingshandeling niet-ontvankelijk zijn.¹³

In een recente uitspraak is de Afdeling op dit punt omgegaan.¹⁴ Een ontvankelijk bezwaar is nu mogelijk, indien bezwaar gemaakt wordt tegen de wijze van uitzetting, of als wordt aangevoerd dat de situatie ten tijde van de feitelijke uitzetting dusdanig verschilt van de situatie ten tijde van de besluiten tot afwijzing van de aanvraag om toelating, dat niet langer kan worden uitgegaan van de rechtmatigheid van de uitzetting.

Wat betreft de inhoudelijke toets wordt daar echter nog het volgende aan toegevoegd:

‘Om aannemelijk te maken dat niet langer van de rechtmatigheid van de uitzetting kan worden uitgegaan, als hiervoor onder 2.3. bedoeld, moet de vreemdeling in het kader van zijn bezwaar tegen de feitelijke uitzetting nieuwe feiten en omstandigheden aanvoeren ten opzichte van hetgeen hij tegen het besluit tot afwijzing, buitenbehandelingstelling of intrekking heeft aangevoerd, en hij, gelet op artikel 4:2, tweede lid, van de Awb en artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000, behoorde aan te voeren. Is hetgeen de vreemdeling aanvoert niet nieuw dan wel niet relevant voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de uitzetting, dan kan dit niet tot een geslaagd rechtsmiddel tegen de feitelijke uitzetting leiden, tenzij de vreemdeling aantoont dat het gaat om een geval als omschreven in rechtsoverweging 45 van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, Bahaddar tegen Nederland, van 19 februari 1998, nr. 145/1996/764/965, JV 1998/45’.¹⁵

mogelijk te concentreren.¹⁶ De wetgever was bedacht op dit probleem maar de oplossing hiervoor is voornamelijk besproken in de parlementaire stukken en nauwelijks in wetgeving neergelegd. Tevens is er een aantal situaties die de wetgever niet heeft voorzien, zodat de Afdeling zich geroepen voelde met een oplossing te komen.

Als een verblijfsvergunning is afgewezen en de termijn die verbonden is aan het terugkeerbesluit is verstreken, wordt een inreisverbod uitgevaardigd. Het is dan de bedoeling dat het inreisverbod de procedure tegen de weigering van de verblijfsvergunning volgt. Dat gebeurt met toepassing van artikel 6:19 Awb. Dat artikel bepaalt dat het bezwaar of beroep van rechtswege mede betrekking heeft op een besluit tot intrekking, wijziging of vervanging van het bestreden besluit.

Er is bijvoorbeeld een besluit genomen tot afwijzing van een aanvraag en tegen dat besluit is beroep ingesteld. Het bestuursorgaan kan (als die bevoegdheid los van artikel 6:19 bestaat) als daar aanleiding toe is, het oorspronkelijke besluit dan intrekken of wijzigen. Artikel 6:19 heeft dan als gevolg dat het oorspronkelijke beroep tegen het eerste besluit, tevens, van rechtswege, is gericht tegen het nieuwe besluit. Dat geldt, gelet op artikel 6:24 Awb, ook als reeds hoger beroep is ingesteld. Dat betekent dus dat als tijdens het hoger beroep een nieuw besluit genomen wordt, dat nieuwe besluit in de procedure bij de hogerberoepsrechter wordt afgedaan.

Als dus tijdens een procedure tegen de weigering van de verblijfsvergunning een inreisverbod wordt uitgevaardigd, dan gebeurt dat door wijziging van de reeds gegeven beschikking met betrekking tot de toelating. Aan dit besluit wordt dan dus een inreis-

Een bezwaar tegen een uitzettingshandeling is nu ontvankelijk als tegen de wijze van uitzetting bezwaar wordt gemaakt of als sprake is van nieuwe feiten en omstandigheden.

Er moeten dus nieuwe feiten en omstandigheden worden aangevoerd, anders wordt alsnog uitgegaan van de rechtmatigheid van de uitzetting. Dit uitgangspunt geldt echter niet, zo blijkt verder uit de uitspraak, in het geval de vreemdeling de wijze van uitzetting niet aan de orde had kunnen stellen in de procedure tegen de beslissing waarbij de verblijfsvergunning geweigerd is.

3. Beroep van rechtswege en concentratie van rechtsmiddelen

Met de invoering van het terugkeerbesluit en het inreisverbod komt het regelmatig voor dat met betrekking tot één vreemdeling diverse besluiten genomen worden. Naast het besluit met betrekking tot de verblijfsvergunning (en als het een afwijzing betreft gecombineerd met een vertrekbesluit), kan een gewijzigd vertrekbesluit genomen worden en/of een inreisverbod worden opgelegd. Het zou proceseconomisch heel onhandig zijn als tegen al die besluiten afzonderlijke procedures zouden lopen. Daarom streeft de wetgever blijkens de parlementaire stukken naar stroomlijning van de procedures door de procedures zoveel

verbod toegevoegd. Dat inreisverbod wordt vervolgens op grond van artikel 6:19 Awb (eventueel in verbinding met artikel 6:24 Awb) meegenomen in het beroep of hoger beroep dat aanhangig is tegen de weigering om een verblijfsvergunning te verlenen.

In de woorden van de Afdeling: ‘Vaardigt de minister – al dan niet bij separaat besluit – een inreisverbod uit gedurende het aanhangig zijn van bezwaar dan wel (hoger) beroep tegen een besluit betreffende een verblijfsvergunning, dan wordt die concentratie bereikt doordat het bezwaar dan wel het (hoger) beroep daartegen ingevolge de artikelen 6:18 en 6:19, voor het hoger beroep gelezen in verbinding met artikel 6:24, van de Awb, geacht wordt mede te zijn gericht tegen het inreisverbod.’¹⁷

In de hier geciteerde uitspraak speelde ook de vraag of tegen een afzonderlijk inreisverbod eerst bezwaar gemaakt moest worden. In artikel 75 Vw was geregeld dat tegen een asielbesluit en tegen een vertrekbesluit geen bezwaar mogelijk was en dat dus meteen beroep moest worden ingesteld (inmiddels is dat geregeld in de Bijlage 1 bij de Awb, de Regeling rechtstreeks beroep). Voor een inreisverbod was iets dergelijks echter niet geregeld. Voor de gevallen waarin het inreisverbod uitgevaardigd werd terwijl er nog een procedure liep, was dat geen probleem. Dan volgde het inreisverbod immers via artikel 6:19 Awb de procedure tegen het besluit in verband met de verblijfsvergunning. In die gevallen is

13 ABRvS 2 juli 2004, 200400554/1.

14 ABRvS 26 maart 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8704, JV 2013/184.

15 ABRvS 26 maart 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8704, JV 2013/184.

16 Zie bijvoorbeeld TK II, 2009/2010, 32 420, nr. 3, p. 18/19.

17 ABRvS 15 juni 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW9111; JV 202/328.

er, als het asielzaken betreft, geen bezwaar. In de uitspraak van 15 juni bepaalt de Afdeling met betrekking tot gevallen waarin er geen verblijfsprocedure meer liep, dat het 'gelet op die totstandkominggeschiedenis en uit een oogpunt van doelmatige en snelle rechtsbescherming, aangewezen (is) om aan te nemen dat tegen dat inreisverbod rechtstreeks beroep openstaat.'

Inmiddels heeft de wetgever deze leemte opgevuld en is in de Bijlage 1 bij de Awb, de Regeling rechtstreeks beroep, ook het opleggen van een inreisverbod opgenomen, zodat tegen een dergelijk besluit geen bezwaar meer mogelijk is.¹⁸

Door opname van het opleggen van een inreisverbod in Bijlage 1 bij de Awb is tegen een dergelijk besluit geen bezwaar meer mogelijk.

De hierboven besproken wijze van concentratie van rechtsbescherming werkt alleen maar als het inreisverbod opgelegd wordt terwijl er nog een procedure loopt tegen de afwijzing van de aanvraag om een verblijfsvergunning. Maar wat als die procedure in hoger beroep is afgerond en daarna wordt een beroep tegen een inreisverbod, dat per abuis is ingediend bij de rechtbank, door de rechtbank doorgezonden naar de hogere beroepsrechter? Dan is het, in ieder geval op het eerste gezicht, niet meer mogelijk om het hoger beroep in de procedure tegen de verblijfsvergunning van rechtswege betrekking te laten hebben op het inreisverbod. Die procedure is dan immers al afgerond.

Toch kan dat, blijkt uit een uitspraak van 9 oktober 2013.¹⁹

In de zaak die aan die uitspraak ten grondslag lag, was op 11 september 2012 hoger beroep ingesteld in de procedure tegen de weigering om een verblijfsvergunning te verlenen. De uitspraak in hoger beroep kwam op 19 december 2012. Tussen die twee tijdstippen, op 18 september 2012 was een inreisverbod uitgevaardigd. Hiertegen was beroep ingesteld bij de rechtbank, die, pas per uitspraak op 20 juni 2013, de zaak verwezen heeft naar de Afdeling, dus nadat de Afdeling al uitspraak had gedaan in de procedure met betrekking tot de verblijfsvergunning. De vreemde deling had met het oog op die verwijzing daartegen in hoger beroep grief aangevoerd, omdat volgens hem die verwijzing niet meer mogelijk was, omdat de Afdeling het hoger beroep in de verblijfsprocedure reeds had afgedaan.

Toch is die verwijzing volgens de Afdeling juist:

'Gelet op voormelde uitspraak is voor de vraag of van rechtswege een beroep tegen een - al dan niet bij separaat besluit uitgevaardigd - inreisverbod is ontstaan en, zo ja, welke instantie bevoegd is van dat beroep kennis te nemen, de situatie ten tijde van het uitvaardigen van dat inreisverbod bepalend. Nu, zoals blijkt uit hetgeen onder 4.1. is overwogen, ten tijde van het besluit van 18 september 2012 bij de Afdeling een hoger beroep van de vreemde deling in een verblijfsprocedure aanhangig was, is de rechtbank terecht tot de conclusie gekomen dat dit hoger beroep moet worden geacht mede een beroep tegen het inreisverbod van 18 september 2012 te omvatten en heeft zij de zaak in zoverre terecht verwezen naar de Afdeling.²⁰

De rechter bij wie de zaak in de verblijfsprocedure aanhangig was op het moment van het uitvaardigen van het inreisverbod, is dus

de bevoegde rechter om kennis te nemen van het beroep tegen dat laatste besluit. Dat geldt ook in gevallen waarin de bevoegde rechter de hogere beroepsrechter is en inmiddels uitspraak is gedaan in het hoger beroep in de verblijfsprocedure.

4. Tijdigheid beroep van rechtswege

Interessant is in dit verband een uitspraak van de Afdeling van 18 juni 2014, die weliswaar geen betrekking heeft op het inreis-

verbod maar op verlening van een MvV, maar die toch relevant kan zijn voor het inreisverbod. De Afdeling overweegt in die uitspraak:

'De ratio van de regeling inzake het bezwaar of beroep van rechtswege brengt met zich dat de niet-ontvankelijkheid van het oorspronkelijke rechtsmiddel niet de niet-ontvankelijkheid impliceert van het bezwaar of beroep van rechtswege. De ontvankelijkheid daarvan moet afzonderlijk worden beoordeeld. Een bezwaar of beroep van rechtswege is naar zijn aard tijdig ingediend, ook als het oorspronkelijke rechtsmiddel te laat is ingediend, mits ten tijde van het afkomen van het nadere besluit nog niet op het oorspronkelijke rechtsmiddel is beslist.²¹

De Afdeling verwijst naar de ratio van het beroep van rechtswege. Eén van de oogmerken van het beroep van rechtswege is het dienen van de rechtsbescherming.²² Daarom is het niet vreemd om, als het ontvankelijkheidsgebrek met betrekking tot het oorspronkelijk ingestelde beroep gelegen is in de tijdigheid daarvan, dit niet te laten doorwerken in de ontvankelijkheid van het beroep van rechtswege. Immers, ook al is te laat beroep ingesteld, dat sluit niet uit dat nog wel tijdig beroep ingesteld kon worden tegen het reële besluit als dat daarna alsnog genomen wordt. In dit type gevallen zal echter vaak geen beroep worden ingesteld, omdat men er niet op bedacht is dat dit nodig is. Normaal gesproken ontstaat tegen dat laatste besluit immers een beroep van rechtswege.

In de zaak die aan de hierboven geciteerde uitspraak van 18 juni 2014 ten grondslag ligt, ging het om toepassing van artikel 6:20 Awb, en niet van artikel 6:19. Artikel 6:20 gaat over de situatie waarin het bestuursorgaan niet tijdig heeft beslist. Als vervolgens tegen het niet tijdig beslissen bezwaar of beroep is ingesteld, en voordat op dat bezwaar of beroep is beslist het bestuursorgaan alsnog een reël besluit neemt, dan is het bezwaar of beroep tegen het niet tijdig beslissen van rechtswege ook tegen dat nieuwe, reële besluit gericht.

Uit de hierboven geciteerde passage blijkt dat een beroep van rechtswege op grond van artikel 6:20, derde lid Awb tijdig is, ook al was het oorspronkelijke rechtsmiddel, in dit geval tegen het niet tijdig beslissen, te laat ingediend. Voorwaarde is dat ten tijde van het afkomen van het nadere besluit nog niet op het oorspronkelijke rechtsmiddel beslist is.

18 De wijziging is ingevoerd bij wet van 19 juni 2013, zie *Staatsblad* 2013, 226.

19 ABRvS 9 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1561; AB 2013, 123 m.nt. Den Houdijker; JV 2013/407.

20 ABRvS 9 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1561; AB 2013, 123 m.nt. Den Houdijker; JV 2013/407.

21 ABRvS 18 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2315, AB 2014, 419 m.nt. Groenewegen.

22 Zie bijvoorbeeld ABRvS 1 mei 2002, AB 2002/283, m.nt. A.M.L. Jansen.

Met betrekking tot artikel 6:19 Awb bestaat vergelijkbare jurisprudentie. Daaruit blijkt dat de niet-ontvankelijkheid van het (hoger) beroep slechts doorwerkt voor zover het gebrek zich naar zijn aard ook tot het bezwaar of beroep van rechtswege uitstrekt.²³ De ontvankelijkheid van het beroep van rechtswege moet dus zelfstandig en afzonderlijk van de ontvankelijkheid van het oorspronkelijke rechtsmiddel beoordeeld worden.

rechtmatigheid van de feitelijke uitzetting aan de orde stellen (...) door het indienen van een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening’.

Dat verzoek moet dan gedaan worden connex aan het beroep of hoger beroep in de procedure betreffende de afwijzing van de aanvraag om een verblijfsvergunning. Met andere woorden, als nog een procedure loopt tegen de afwijzing van de aanvraag, is

Als nog een procedure loopt tegen de afwijzing van de aanvraag, is tegen de feitelijke uitzetting geen afzonderlijk bezwaar mogelijk via art. 72 Vw.

In een zaak waar het hoger beroepschrift niet tijdig was ingediend, oordeelde de Centrale Raad dat ‘het hier aan de orde zijnde gebrek (...) zich naar zijn aard niet uitstrekt tot het beroep van rechtswege’.²⁴ Dat kan relevantie hebben voor gevallen waarin er in de procedure tegen de verblijfsvergunning te laat beroep of hoger beroep is ingesteld. Het (hoger) beroep in de procedure in verband met de verblijfsvergunning zal dan niet-ontvankelijk zijn, dat brengt dan echter nog niet de niet-ontvankelijkheid mee van het beroep van rechtswege tegen het inreisverbod.

5. Artikel 72, derde lid, Vw en concentratie van rechtsmiddelen

Hierboven kwam al aan de orde dat tegen dreigende uitzetting bezwaar mogelijk is op grond van artikel 72, derde lid, Vw. Dit om te voorkomen dat anders tegen de uitzetting, die immers een feitelijke handeling is, een gang naar de burgerlijke rechter gemaakt kan worden.

In een uitspraak van 21 februari 2013 overweegt de Afdeling dat gelet op deze ratio van artikel 72 Vw 2000, een beroep op dit artikel niet aan de orde is als er nog een bestuursrechtelijke procedure tegen het afwijzingsbesluit loopt.²⁵ In die gevallen, overweegt de Afdeling in de genoemde uitspraak, is voor toepassing van artikel 72 Vw 2000 geen plaats: ‘en moet een vreemdeling uit een oogpunt van concentratie van rechtsbescherming de

tegen de feitelijke uitzetting geen afzonderlijk bezwaar mogelijk via de weg van artikel 72 Vw, maar dient de uitzetting aangevochten te worden in het kader van een verzoek om een voorlopige voorziening, die connex is aan de procedure tegen de afwijzing. Dat verzoek moet dan, afhankelijk van de stand van de procedure, of bij de voorzieningenrechter van de rechtbank gedaan worden, of bij de voorzitter van de Afdeling:

‘In die voorlopigevoorzieningenprocedure kan een vreemdeling opkomen tegen de wijze waarop de staatssecretaris van de bevoegdheid tot uitzetting gebruik maakt, dan wel naar voren brengen dat de situatie ten tijde van de feitelijke uitzetting dusdanig verschilt van die ten tijde van het besluit, dat niet langer van de rechtmatigheid van de feitelijke uitzetting kan worden uitgegaan. Indien naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter van de rechtbank, dan wel de voorzitter van de Afdeling de feitelijke uitzettingshandeling niet rechtmatig is, kan hij bepalen dat de staatssecretaris een vreemdeling niet mag uitzetten totdat op het beroep dan wel hoger beroep is beslist.’²⁶

6. Procesbelang en inreisverbod

Over dit onderwerp is al veel geschreven, ook in dit tijdschrift. Daarom volsta ik op dit punt met enige verwijzingen naar literatuur.²⁷

²³ Zie ABRvS 25 juli 2011, JB 2011/195, m.nt. J.H. Keinemans.

²⁴ CRvB 11 april 2011, AB 2011/218, m.nt. A.T. Marseille.

²⁵ ABRvS 21 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ2788; JV 2013, 167 m.nt. Fonville; RV 2013, 64 m.nt. Groenewegen. Vergelijk ook ABRvS 19 juli 2013, ECLI:NL:RVS:2013:454; AB 2013,369 m.nt. Groenewegen.

²⁶ ABRvS 21 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ2788; JV 2013, 167 m.nt. Fonville; RV 2013, 64 m.nt. Groenewegen.

²⁷ Zie de artikelen van J. Waasdorp in *A&MR* 2013, p. 320-326 en in *A&MR* 2015, p. 58-64. Zie tevens de noten van P. Boeles bij *AB* 2013, 325 en *AB* 2014, 276.